

ŠIFRY Z PŘÍRODNIN

Otestujete šifrovací a detektivní schopnosti dětí. Pomocí přírodnin vytvoří tajnou šifru a budou se snažit dekódovat šifry ostatních.

Cíl lekce: Děti si otestují svou schopnost najít v přírodninách a věcech písmena, která potřebují pro složení zašifrovaného slova. Procvičí práci s písmeny, a hlavně rozvinou svou kreativitu v práci s jazykem (při tvoření vlastní šifry i luštění šifer spolužáků).

Čas: 15 min

Věk: 1. stupeň ZŠ

Místo: okolí školy

Období: celoročně

Pomůcky: přírodniny, rovnou zem či papír, případně tužku/křídu a fantazii

1 MAPOVÁNÍ PŘÍRODNIN

Rozhlédněte se a prozkoumejte okolí. „Jaké přírodniny najdete? A na jaká písmenka začínají?“... Pokud je chladno nebo fouká, vyrazte na procházku s taškou či košíkem a posbírejte přírodniny (šetrně) a šifry si poskládejte až někde pod střechou či v závětrí.

2 ŠIFRUJEME SLOVA

Teď už jen vymyslete slovo, které můžete napsat/zašifrovat pomocí prvních písmen dostupných přírodnin. Pokud nemáte nějaké písmeno, můžete si ho dopsat tužkou na papír nebo křídou na chodník.

3 HÁDÁNÍ

Nakonec si představte své šifry a zkuste si je vzájemně uhádnout. Podle času a chuti můžete poskládat každý jedno či hned několik zašifrovaných slov. Doporučujeme zahrát si několik kol, každé další kolo bývá náročnější či veselejší.

4 ŠIFRY Z CIZINY

Kdo si troufne, může zkusit šifrovat z přírodnin nejen v českém jazyce. Co pojmenovat přírodniny například v angličtině? A jaké poskládat slovo?

OHLÉDNUTÍ:

Po rozluštění všech šifer se děti zeptáme:

1. Jak náročné/snadné bylo skládání šifer?
2. Bylo jednodušší šifry tvořit nebo luštit?
3. Co nového jsme objevili? Jaký nápad na šifrování jste viděli u spolužáků? Co vám pomáhalo/ překáželo při tvoření šifer?

TIPY:

- Testujte šifrování pomocí přírodnin v různých prostředích a v různou roční dobu. Děti tak objeví, jak se mění spektrum a dostupnost přírodnin od jara do zimy.
- Nechte dětem na šifrování dost času, pokud je baví, vymyslí pokaždé něco nového. Třeba jiný způsob zašifrování či jinou hru s přírodninami, které si sesbíraly.
- Vyzkoušejte si šifrování nejprve venku s přírodninami a pak přidejte i další předměty, které najdete venku či pod střechem. Kde se vám skládá snadněji? Kde musíte zapojit víc kreativity?

DŮ: ŠIFRY S RODIČI ČI KAMARÁDY

VÝZVA: Na procházce ven, na nákupu, na zahradě ukaž, jak se tvoří šifry někomu ve svém okolí – sourozenci, rodičům, babičce či dědovi, kamarádovi. Ať zkusí šifru přečíst a pak i vytvořit.

TIP: Jak si stanovit cíl a pracovat s důkazy o učení, a jak díky tomu zefektivnit svou výuku, najdete v **kurzu o plánování a hodnocení venku**. Pokud chcete víc inspirace, doporučujeme **videokurz Čeština venku**. Více na www.ucimesevenku.cz/kurzy

